

Елена Иванова /ВПИ, Шумен/

КЪМ ВЪПРОСА ЗА ОТНОШЕНИЕТО ЕНТОПИК - ТОПОНИМ

В българските топонимични изследвания проблемите за отношението между един народен географски термин /ентопик/ и местно име /топоним/, за начините, по които народните географски термини преминават в топоними, както и за мястото и ролята им в топонимобразуването, все още не са намерили необходимото място. Обединените усилия на специалистите в областта на топонимията и географията и целенасочените изследвания върху посочените по-горе проблеми биха довели до по-точно интерпретиране на фактите и до интересни уточнения по отношение на формирането на народните географски термини и на местните имена.

В предлаганото съобщение освен че се насочва вниманието към проблема за отношението географски термин - топоним, който не е специално и достатъчно застъпен в нашите топонимични изследвания, се прави и опит да бъде оценен от теоретичен аспект и подкрепен с примери от топонимията на Плисковско-Мадарския район.

Тъй като местните имена от района са твърде разнообразни по произход и значителна част от тях са продукт на съществувалия дълго време българо-търкски билингвизъм, в работата, преди да бъдат те оценени от аспекта на отношението географски термин - топоним, първо са разпределени в четири основни групи - български, търкски, търкски адаптирани и хибридни - с уговорката, че всички са възникнали на българска почва.

При прехода от географски термин към топоним се използва членуването или се прибавят към географския термин нови словообразователни елементи, релационни или определителни морфемни, прибавят се и други лексикални единици, за да се предадат характерните особености на географския обект.

Топонимите, образувани по народен географски термин, са класифицирани и според техния състав - едноосновни, двуосновни, а така също и триосновни. По-богата и разнообразна е групата на двуосновните, които от своя страна се разпределят в четири основни групи - атрибутивни, нумеративни, посесивни и апозитивни, които по функция се изравняват с посесивните.

Малка група образуват топонимите, които тук условно са наречени елиптични, тъй като географският термин, който е бил в състава на топонима, е изпаднал или пък изобщо не е бил включен, но и в двата случая се подразбира .